

***Geologická história
Slovenska***

1. Geologická história Slovenska:

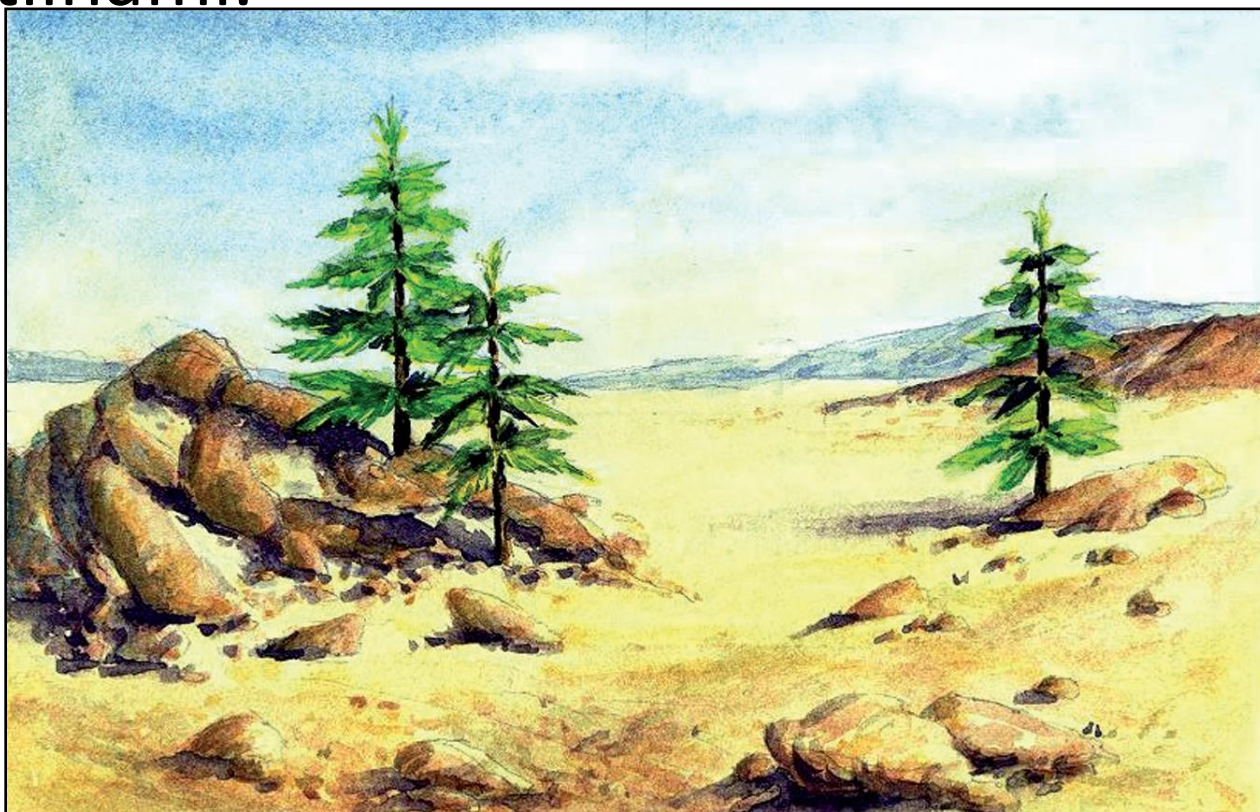
- Príroda Slovenska vyniká veľkou **pestrosťou a rozmanitosťou**.
- Pohoria, kotliny a rozsiahle nížiny vyvolávajú dnes dojem nemennosti a pokoja.
- V takejto podobe neboli vždy. Počas mnohých miliónov rokov sa striedalo more a súš, vznikali sopky, dvíhali sa pohoria.
- Menilo sa aj podnebie, raz tu bola púšť, inokedy doba ľadová.

- Na **začiatku prvohôr** bolo na našom území **more**: jeho pozostatkom sú **pieskovce, ílovité bridlice,** menej vápence.
- **Pri vrásnení** vzniklo mohutné **pohorie** tvorené **žulovými masívami a premenenými horninami.**
- Veľká časť územia sa stala na dlhú dobu **súšou.**

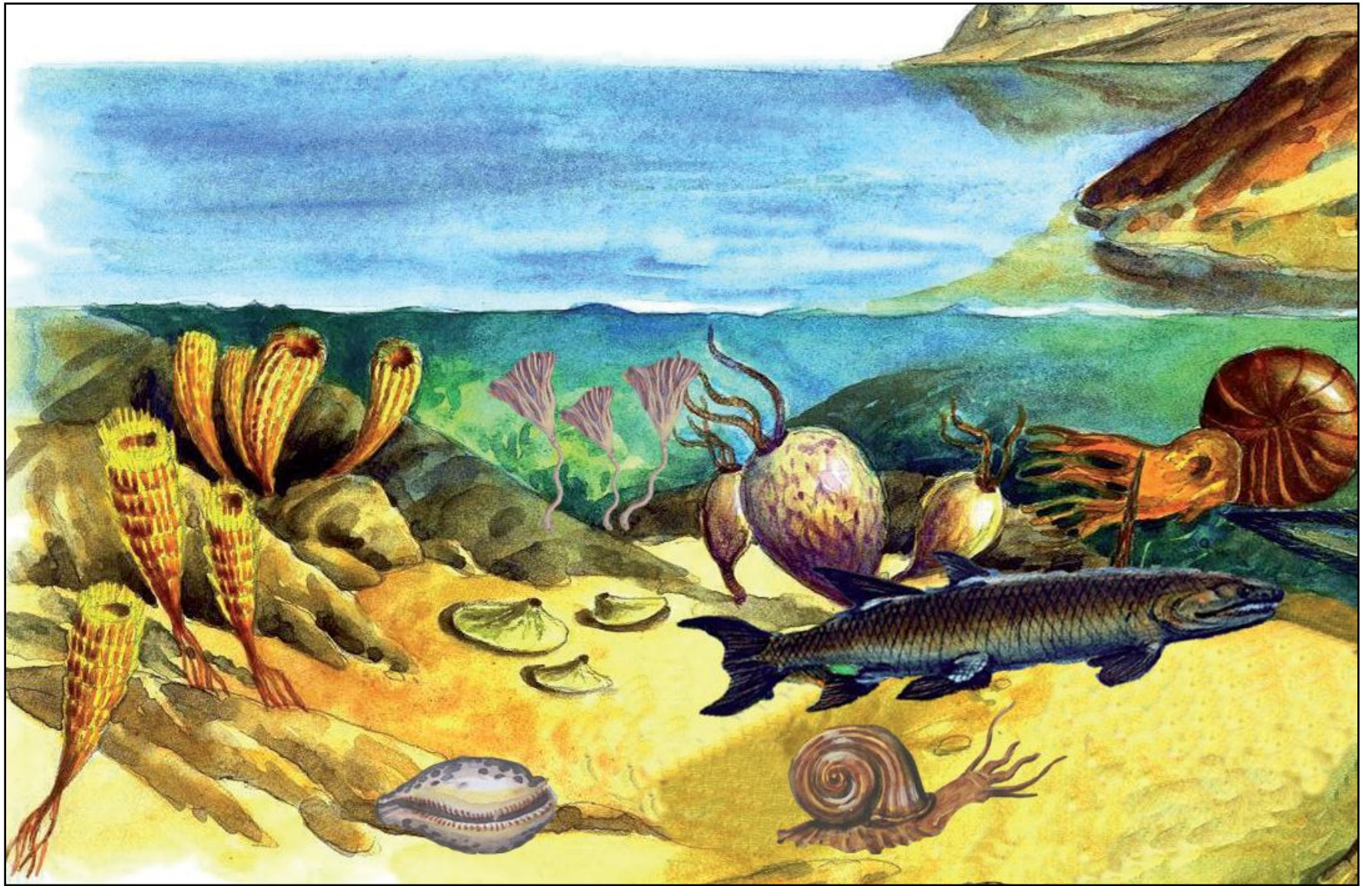

- Na **konci prvohôr bola na Slovensku púšť**, takmer bez života.
- Slovensko na konci prvohôr vyzeralo asi ako kamenná púšť s ojedinelými nahosemennými rastlinami.

- V druhohorách bolo územie zaplavené morom Tethys, v ktorom sa usadzovali najmä vápence a dolomity.
- Život v mori u nás na začiatku druhohôr – v teplom tropickom mori bol bohatý život, darilo sa riasam, ľaliovkám, koralom, ježovkám, ramenonožcom, amonitom, belemnitom a lastúrnikom. Viaceré z nich sa zachovali ako skameneliny.

- Na konci druhohôr sa začalo **alpínske vrásnenie**.
- More ustúpilo na sever a zemská kôra sa vrásnila. Zložité vrásy sa neskôr presúvali cez seba ako príkrovy.
- Na veľkej časti územia **vzniklo nové pohorie a zasa prevládala súš**.
- Aj živá príroda reagovala na veľké zmeny v neživej prírode.
- Mnohé **organizmy vyhynuli**.

Tichá dolina-Tatry-
odtlačok nohy
dinosaura

- V **treťohorách** bolo **na severe a juhu more**, ktoré postupne zaplavovalo súš.
- **Zemetrasenia** vyvolávali **podmorské prúdy**, ktoré **presúvali materiál** z plynčín do hlbokého mora.
- **Usadzovali sa vrstvy pieskovcov a ílovcov**, ktoré sa mnohonásobne striedali. Nazývajú sa **flyš**.

- Slovensko v **mladších treťohorách** – v mori žili červené riasy, koraly, ježovky, lastúrniky a ulitníky, ryby, žraloky a iné.
- Na pevnine rástli palmy, figovníky a škoricovníky, žili mastodonty, prakone, prajelene.

- **Koncom treťohôr** bolo u nás **naposledy more**. Podnebie bolo subtropické, striedavo teplé a vlhké.
- V jazerách po ústupe mora vznikali **ložiská hnedého uhlia**. Prejavovala sa aj intenzívna **sopečná činnosť**.
- V treťohorách sa **vytvoril základ dnešných pohorí, kotlín a nížin** Slovenska.

- V štvrtohorách –ľadové doby- Slovensko sa nachádzalo pred kontinentálnym ľadovcom, ktorý siahahal až na územie Poľska, severne od Tatier.
- Krajina mala charakter tundry a chladnej stepi s večne zamrznutou pôdou. V niekoľkých pohoriach boli horské ľadovce.

- V medziľadových dobách sa tvorila kvapľová výzdoba jaskýň a vznikala pôda.
- Riečna sieť sa už podobala dnešnej.
- V tomto období zasiahol do vývoja prírody človek. Pretváraním krajiny na svoje účely sa tak stal významným geologickým činiteľom ovplyvňujúcim prírodu.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST'

Poznámky zo samostatného dokumentu si napíš do zošita